

Viljandi valla mälumängu 7. hooaeg

VI vooru KÜSIMUSED - VASTUSED

Aprill 2023 Viiratsi Rahvamajas

1. Mis ese see on?

2. Kus asub Paistu järv?
3. See oli üks populaarsemaid lastele mõeldud saatesarju Eesti Televisioonis läbi aegade. Aastatel 1981-85 ekraanile jõudnud sarja lavastas Tiiu Vahi, kunstnikutöö tegi Gunta Randla. Peategelasi mängisid teiste hulgas Hendrik Toompere seenior ja Heino Seljamaa. Mis on selle saatesarja nimi?
4. Kes või mis on hoorid?
5. Kes on see sportlane:
- olümpiakulla võitmise hetkel oli ta vanim kõigist eestlastest, kes selle tiitli võitnud;
 - enim täiskasvanute tiitlivõistlustel medaleid võitnud eestlane (13);
 - 2007. aasta naissportlane;
 - olnud neljal korral aasta võistkonna koosseisus?
6. Kirjastus Hea Lugu pani kaante vahele kirjavahetuse Kadri Kõusaare ühe vanema põlve luuletajaga (22. jaanuar 1941 Tartu – 8. august 2021). See luuletaja oli ühtlasi prosaist, kultuurikriitik ja filosoof. Kes oli see luuletaja?
7. Ajaloolane ja õigusteadlane Peeter Järvelaid on võtnud sõna Vabadussõja võidusamba teemadel ja avaldanud mõtet, et Tallinna Vabadusesammas võiks olla kantud Guinnessi rekordite raamatusse kui suurim (Täida lünk)
8. Kes on soossa solgutaja?
9. Pildil oleval näitlejal on suur au mängida Londonis Globe'i teatris, mis on tuntud juba Shakespeare ajast. Ta mängib näidendis Talvemuinasjutt peaosalist Sitsiilia kuningat Leontest. Kes on see eesti näitleja?

10. Kes või mis on “spliin”?
11. Teie ees on 3 kuulsa artisti nimed. Kuigi laiale maailmale on nad tuntud hoopiski palju lühema nimega. Mis on nende inimeste artistinimed?
- a) Gordon Matthew Thomas Sumner
 - b) Stefani Joanne Angelina Germanotta
 - c) William Bruce Rose, Jr.
12. Kes on selle teose autor?
13. Mulgi vallas on käesoleva aasta märtsi seisuga 1098 ettevõtet. Mitmel firmal nende hulgas on ainult üks töötaja? (eksimisvõimalus +/- 10)
14. Jaan Krossi teoses “Kolme katku vahel” ütleb kroonik Balthasar Russow: “Leidus ka aadlikke, kes oma vaeseid talupoegi penide ja tuulekoerte vastu vahetasid...”. Kes või mis on tuulekoerad?
15. Millises osariigis asub Surmaorg, Põhja-Ameerika madalaim punkt (86 m allpool merepinda) ja üks kuumemaid kohti maakeral?
16. Kui palju on kulda tänasel päeval Eesti Panga reservides? (+/-50 ühikut) Kus seda hoitakse? (Riik)
17. Ta on sündinud Karksi kihelkonnas ja maetud Paistu kalmistule. Oli Paistu kihelkonnakooli õpetaja aastatel 1880–1911. Töötas ka Paistu kiriku organistina, esines kontsertidel ja oli aktiivne seltskonnategelane. Ta oli Eesti üks esimesi muusikaharidusega heliloojaid. Tema loomingust on tuntud laulud: „Emasüda“, „Ellerhein“, „Jahilaul“ jne. Kes oli see helilooja, pedagoog ja koorijuht?

18. Grigore-Kalev Stoicescu on sündinud 1965 Rumeenias. 1993 sai ta Eesti esimeseks saadikuks OSCE juures Viinis. Ta on olnud suursaadik Ameerika Ühendriikides ja Kanadas, hiljem Mehhikos. 2002–2014 töötas kaitseministeeriumis, alates augustist 2014 on ta Rahvusvahelise Kaitseuuringute Keskuse teadur. Kes on aga Stoicescu erialalt?
19. Millise Euroopa riigi territooriumil toimus 1815. aastal Waterloo lahing, mis jäi Napoleon Bonaparte'ile viimaseks?
20. Kultuurkapitali kirjanduspreemiatel oli 2023. aastal näitekirjanduse kategoorias nomineeritud "Lennart. Pöördtooliaastad". Autor (*s. 1947 Tallinnas*) on luuletaja, näitekirjanik, poliitik ja diplomaat. Kes on see autor?
21. Tema esimene lavaline ülesastumine laia publiku ees sai teoks telesaates „Kaks takti ette” 1977/78 hooajal omaloomingulise lauluga „Kassipoeg Charlie”. Kes on see populaarne laulja?
22. 2021. aasta rahvaloenduse andmetel kõneleb Eestis eesti keelt emakeelena 67 % ja võõrkeelena 17 % rahvastikust. Kuid mitut erinevat emakeelt Eestis üldse kõneldakse? (+/-10)
23. Kes on see lind? Kaalub 400-600 gr. Üksikud talvituvad Eestis. Siin pesitseb 50 000–80 000 paari. Sulestik valdavalt hall, vaid ülakael rohekas-valge poolkuu-kujulise randiga. Puguala ja rind lillaka varjundiga.
24. Nimeta ansambel, kes esitab muusikat linateoses, mis filmiti endises Tarvastu vallas.

LISAKÜSIMUS

Mulgimaa kuulsaimate ja tuntumate inimeste nimekiri on muljetavaldavalt pikk. Aga kes siia loetellu oma ametilt ei sobi: Jaan Soots, Paul-Adolf Lill, Aleksander Jaakson, Marie Sapas või Hans Leesment? Millega ta tegeles?

VASTUSED:

1. Pliatsiteritaja
2. Põhja-Sakala vallas Ivaski külas.

Allikas: *Vikipeedia*

3. Kõige suurem sõber
4. (Kreeka mütoloogias aastaaegade) jumalannad
5. Irina Embrich

Allikas: https://et.wikipedia.org/wiki/Irina_Embrich

6. Jaan Kaplinski

Allikas: *Kirjastus Hea Lugu pani Jaan Kaplinski ja Kadri Kõusaare kirjavahetuse kaante vahele | Kirjandus | ERR*

7. Valgusti
8. Hunt

Allikas: *M. Kõivupuu "Loomad eestlaste elus ja folklooris" lk. 13 (luuleridadest võetud)*

9. Sergo Vares

Allikas: *Kultuuri lühiuudised: Sergo Vares Londonis «Talvemuinasjutu» peaosas (postimees.ee)*

10. Elutüdimus, raskemeelsus, väsimus
11. a) Sting; b) Lady GaGa; c) Axl Rose
12. Olav Ehala
13. 148 firmal

Allikas: „Mulgi Sõna” nr. 3 2023 Lk.4

14. Hurdad
15. California
16. 256,6 kg. Hoiul on see USA-s.

(Võrdluseks, 1920-ndate aastate lõpul oli Eesti Pangal kulda 8,4 tonni)

Allikas: <https://www.eestipank.ee/muuseum/keskpanga-varad-toetavad-euro-usaldusvaarsust>
<https://rikas.geenius.ee/blogi/tavidi-kullablogi/huvitav-teada-kuidas-kuld-eestilt-ara-voeti-ja-siis-jalle-tagasi-toodi/>

17. Friedrich August Saebelman

Allikas: http://entsyklopeedia.ee/artikkel/saebelman_friedrich_august2

18. Lõpetas Tartu ülikooli 1990) matemaatik-pedagoogina.

Allikas: https://et.wikipedia.org/wiki/Kalev_Stoicesc

19. Belgia
20. Jaak Jõerüüt

Allikas: Kirjanduspreemia nominent Jaak Jõerüüt: otsus kirjutada Lennart Merist näidend sündis väga ruttu | Kirjandus | ERR

21. Anne Veski (Vaarmann -1977 aastani)
22. Eestis kõneldakse emakeelena 234 keelt.

Allikas: https://rahvaloendus.ee/et/uudised?taxonomy_entity_index_tid_depth=949&cat=All

23. Kaelustuvi e meigas

Allikas: <https://www.eoy.ee/turteltuvi/eesti-tuvid/kaelustuvi-e-meigas>

24. GENIALISTID (“Vanad ja kobedad saavad jalad alla” filmi muusika)

LISAKÜSIMUS

Marie Sapis (28.11.1875-02.03.1950)

Sapis asutas 1910. aastal Vana-Karistes Liipil eesti õppekeelele kuuekuulised aiatöö- ja majapidamis-kursused, millest kujundas 1920. aastatel Eesti esimese omataolise aiatöö- ja majapidamiskooli. Kool oli esimene sellise suunitlusega õppeasutus kogu Tsaari-Venemaal. Ülejäänud loetelus olid kõik sõjaväelased.